

JUSTICIA SOCIAL

Núm. 110 - Any III - Epoca III

Barcelona, 12 d'Agost de 1933

Número solt: 15 Cts.

Organ de la Unió Socialista de Catalunya

Les campanyes renovadores de la U. S. C.

En una sensacional interpel·lació, el company Comorera denuncia al Parlament la corrupció i la servitud de l'administració judicial espanyola

La interpellació del company Comorera sobre el funcionament dels Tribunals de Justícia ha produït en tot Catalunya una emoció profunda. Emoció produïda més que per les greus coses que s'hi han denunciat, pel fet de la interpellació. El poble català estava acostumat a veure en l'administració de la Justícia, com en l'Ajuntament de Barcelona i en la Policia, un estat de coses immutuable i inflexible; amb fatalista resignació acceptava totes les conseqüències demoralitzadores d'aquest estat de corrupció que havia acabat per ésser, per a ell, cosa tan natural com les variacions atmosfèriques.

Per això, doncs, un moviment d'estupor ha corregut d'un cap a l'altre del país quan el poble ha vist com hi havia un grup polític que en ple Parlament, gosava rebel·lar-se contra la intangibilitat judicial i denunciava als quatre vents tota la corrupció, tota la baixesa, i tota la servitud que s'amaga sota l'apellatíu sarcàstic de "Justícia". I al moviment d'estupor ha seguit una reacció tan entusiasta i saludable de l'esperit popular que dia darrera dia plouen en la U. S. C. les adhesions i les felicitacions de tot Catalunya, i els encoratjaments a portar endavant la campanya moralitzadora i revolucionària que s'ha emprès la nostra minoria parlamentària.

Aquesta reacció del poble és potser el guany més eficaç i més positiu de la nostra actuació. La massa popular estava guanyada per un escepticisme i una conformitat depriments que la feien impotent per a cap acció renovadora. Traïda i enganyada per tots els partits i les faccions de la burgesia, havia perdut tota fe en la seva pròpia dignificació i tota esperança en el seu propi redreçament. Mes quan ha vist que un partit lleial i honest sorgia a la defensa dels seus drets viliards i escarnits per tota una tradició i un règim d'opressió, aleshores aquell gran gegant adormit s'ha deixondit, i prenent consciència de les seves pròpies forces i de la responsabilitat dels seus destins, ha vist entre meravellat i sorprès com era de fàcil la seva reivindicació pel camí ignorat del Socialisme que li mostren el grup d'homes lleials i abnegats que formen aquest partit polític que està en camí d'ésser ben aviat l'amo de Catalunya, la nostra Unió Socialista.

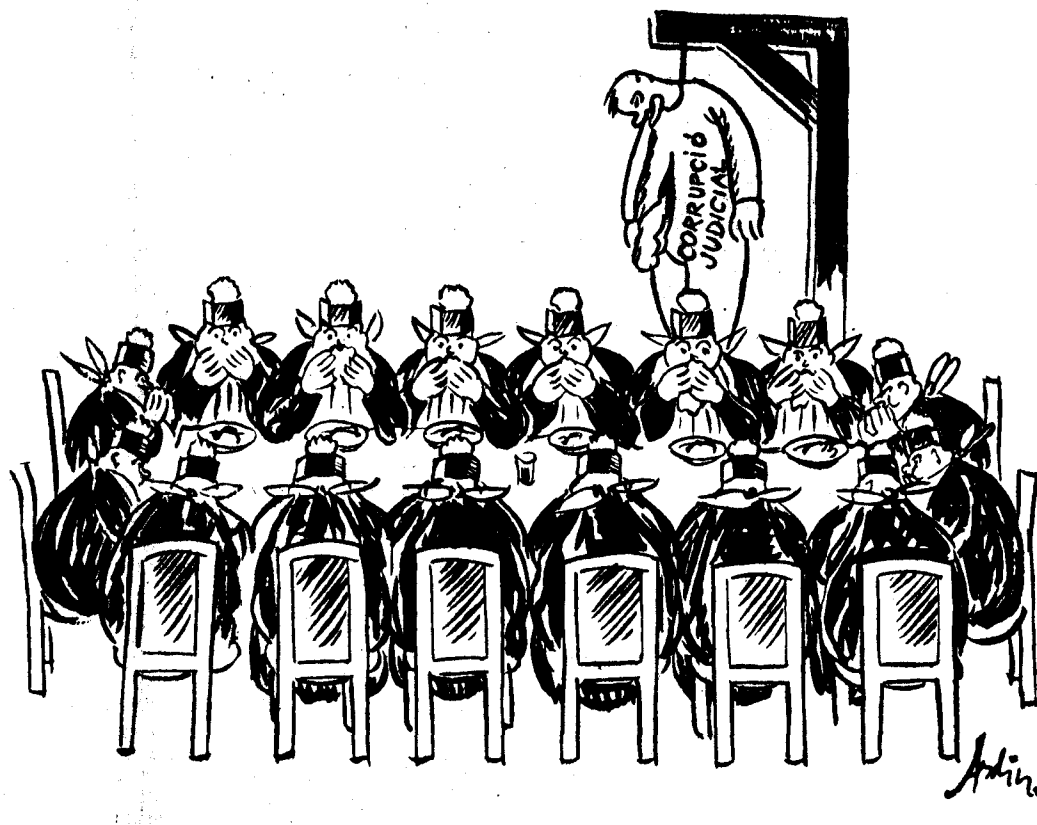
La burgesia, esferida davant aquest desvetllament que amenaça els seus privilegis tradicionals, utilitza el mitjà més poderós de què disposa, la premsa, per tal de minimitzar i silenciar, si no deformat, la nostra actuació. Es un botot sistemàtic el que realitza la premsa burgesa contra l'actuació de la nostra minoria, reduint-la, en les seves informacions interessades, a la mínima expressió. En el cas de la interpellació sobre la Justícia, s'ha evidenciat amb més claredat que mai. Diaris que fan grans bocades del seu catalanisme no han dedicat ni una sola ratlla a comentar la denúncia del focus anticatalà que és el Palau de Justícia, feta pel company Comorera. Diaris que es diuen republicans i laics han deixat passar sense dir-hi res les acusacions del company Comorera, contra l'esperit cavernari i reaccionari del nostre cos judicial. I així, salvant poques i estimades excepcions, la premsa catalana, ha trait el sentiment general del poble, que espontàniament subratllava i comentava entusiastament la interpellació del company Comorera a través de la mínima informació que li servia una premsa declaradament contrària als seus interessos.

Això—i ja ho hem dit més d'un cop—ha d'ésser un ensenyament per a nosaltres. Això ens diu si és d'urgent per a nosaltres la possessió d'un diari que pugui difondre els nostres principis i la nostra actuació entre el poble, àvid de practicar-los i de conèixer-los. Cal, per tant, que els nostres esforços pro la creació de "Treball", el diari de la U. S. C., s'intensifiquin i es multipliquin. Aquest serà el millor resultat que podem treure d'aquest ensenyament.

Extracte de la interpellació

Company COMORERA: Senyors diputats: Quan discutíem la Llei Agrària, que semblava que havia de resoldre els conflictes derivats dels contractes de conreu, parlàvem moltes vegades de la Justícia. Hi havia en la Majoria i en aquesta Minoria gairebé la unanimitat per a condemnar l'acció de la Justícia en els afers del camp i hi havia també gairebé la unanimitat a demostrar la desconfiança que l'administració de Justícia a Catalunya ens mereixia si li confiàvem l'aplicació de la llei que aleshores estàvem discutint. I recordo que en una d'aquelles sessions apassionades, que tant sovintejaren llavors, dels bancs de Lliga Catalana va sortir una veu que, amb to patètic, va fer la defensa de la Magistratura i de l'administració de Justícia, en general, a Catalunya. Va dir, i em permetré llegir-ho, perquè això va ésser l'origen d'aquesta interpellació, va dir el senyor Duran i Ventosa, aquell dia: «Està bé que es parli, senyors diputats, de vegades amb un to una mica lleuger, de deter-

minades matèries, però quan es tracta de l'administració de Justícia, cal pensar sempre que es tracta d'una de les coses més serioses que hi ha al món. L'administració de Justícia, no la Justícia a seques, que és una paraula que després cadascú interpreta a la seva manera, l'administració de Justícia, és la garantia única de la civilitat. Sense administració de Justícia, per Govern que hi haguessin, per policia que existís, els homes no es trobarien garantits contra les tiranies.» I ategia per a completar el seu pensament: «Quan es pronuncien aquí constantment paraules depressives, molestes per als Tribunals de Justícia, s'hauria d'aixecar des d'aquests bancs —es referia als bancs del Govern— una veu a defensar els Tribunals de Justícia.» I per a justificar aquests mots contra membres del Govern que en aquell moment no es varen aixecar a defensar espontàniament el decrèdit de l'administració de Justícia, es va preguntar: «Com aneu a lliurar l'administració de Justícia a uns ho-

(A conseqüència de les denúncies formulades pel company Comorera, els Jutges de l'Audiència de Barcelona s'han reunit per depurar la responsabilitat dels funcionaris subalterns. — Dels diaris.)

-I a aquests, qui els depura?

mes que ni tan sols saben defensar-la, que ni tan sols saben defensar les seves actuacions i les sentències que han dictat aquests nostres mateixos Tribunals de Justícia? ¿No pensem en la situació difícil en què us trobareu en el traspass de serveis quan ens trobem amb aquest handicap per aquesta manca de coratge, d'energia amb què s'ha sortit a defensar els Tribunals de Justícia?»

No m'avergonyixo de confessar que el to patètic i un bon xic melodramàtic del senyor Duran i Ventosa, em va deixar a mi una mica sorprès. Vaig sortir d'aquella sessió ple de dubtes. Generalment, jo sóc un home de conviccions molt fermes i molt clares; en tenia una, i aquell dia el senyor Duran i Ventosa la va fer trontollar. El Sr. DURAN I VENTOSA: Ja té mèrit això! (Rialles.)

Company COMORERA: Alguna vegada havia d'ésser. Jo vaig sortir aquell dia del Parlament dubtant de mi mateix i preguntant-me si, efectivament, tant jo que havia parlat malament dels Jutges aquí, com els de la Majoria que havien parlat tant malament com jo dels Jutges, havíem exagerat i havíem estat realment injustos amb l'administració de Justícia a Catalunya. I, aleshores, per a sortir de dubtes, perquè a mi no m'agrada dubtar, em vaig prometre a mi mateix fer una investigació, investigació que havia de portar-me, naturalment, a una conclusió: si estava jo en el cert en la meua opinió anterior o si el senyor Duran i Ventosa havia exagerat una mica amb aquell to patètic que havia donat a la seva intervenció. Parlant, més que amb professionals, amb molta gent que ha sabut per experiència personal el que és i com és la Justícia que s'administra a Barcelona i en general a Catalunya, he pogut arribar a una sèrie de conclusions —conclusions que enumeraré tot seguit, perquè les coses quan més clares són des del començament, millor poden ésser després a l'acabament. Jo he arribat a aquestes conclusions: Que el Palau de Justícia de Barcelona és un baluard anticatalà, un baluard antirepublicà i contra-revolucionari, i que la Justícia que allà s'administra no és honesta.

Parlem-ne, de les quatre qüestions, de les quatre conclusions, i parlem-ne com ho han de fer els homes que senten l'amor a la veritat i estimen realment la Justícia.

L'ANTICATALANITAT DEL PALAU DE JUSTICIA

El Palau de Justícia és anticatalà; ho sabem tots. La impressió general, l'ambient universal a Catalunya, ho demostrava sempre. Qualsevol aspecte ens demostrava també l'esperit anticatalà del conjunt de la Justícia que s'administra a Catalunya. Però hi han fetes concretes; hi ha el fet concret del qual el Parlament ja ha parlat i que jo vaig tenir l'honor de provocar. Hi ha el fet de don Jovino Fernández Peña, del qual encara hem de tornar a parlar. Recordaran els senyors diputats que aquest jutge va desconèixer l'autoritat i les atribucions del Parlament de Catalunya, que va injuriar el Parlament de Catalunya en la persona d'un dels seus diputats i que va ofendre la nostra llengua, negant-se a què un diputat català fes declaracions en català. Les derivacions ja les coneixem. El Parlament de Catalunya ha estat reivindicat, però jo afirmo que la reivindicació no ha vingut per la porta gran, la reivindicació ha vingut per la finestra, no amb tots els honors com corresponia, sinó d'una manera gairebé clandestina. Fou necessari, perquè aquesta reivindicació del Parlament català fos possible, que la vacant que va deixar el senyor Jovino Fernández Peña l'ocupés un jutge municipal, home de la terra i d'esperit esquerrà, perquè aquesta reivindicació vingués al Parlament. Quan el jutge municipal es va fer càrrec del Jutjat que abans dirigia el senyor Fernández Peña, va demanar l'expedient i va trobar que l'última providència signada pel senyor Fernández Peña era precisament la que ordenava el meu processament, i aleshores aquell jutge municipal, freturós d'abandonar allò que allà s'havia fet, i de donar al Parlament de Catalunya l'oportunitat de defensar els seus drets més elementals, aleshores, aquell jutge va prescindir d'aquella providència i

ens envià el suplicatori. Val a dir, doncs, que la reivindicació dels nostres drets no ha vingut d'una manera normal i no ha vingut solemniament per la porta gran del Parlament, sinó que ha entrat d'una manera estranya, que minimitza en el fons i en el fet l'acte que nosaltres vàrem realitzar pocs dies després d'aquell suplicatori.

DON JOVINO, MODEL DE JUTGES

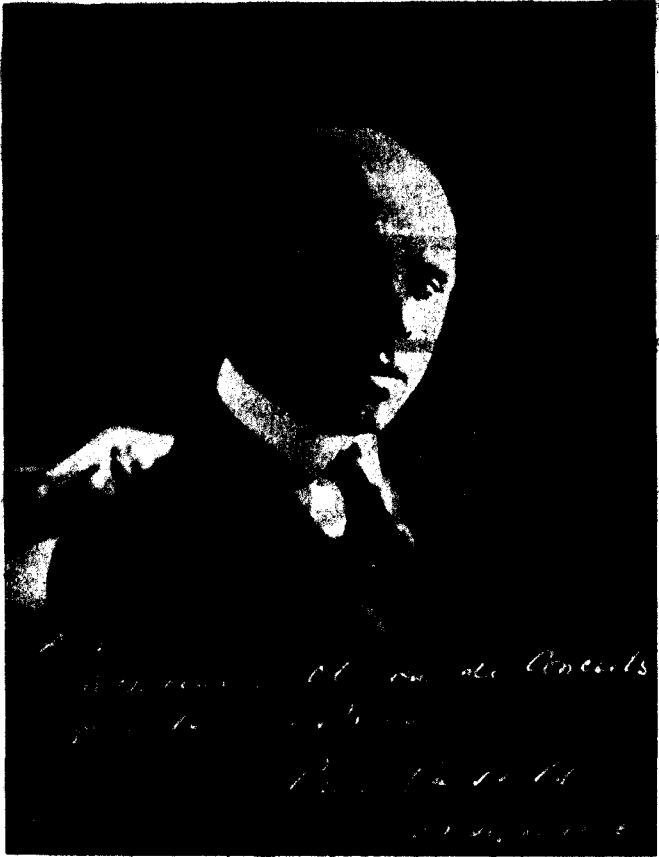
Pero no està en això, potser, la prova més clara de l'anticatalanisme d'aquest Palau de Justícia. Han estat les coses posteriors. El senyor Jovino Fernández Peña, en lloc d'ésser sotmès a un expedient de vertitat i no per fórmula, en lloc d'ésser castigat per la seva gosadia, fou ascendit, primer, a Magistrat de Sala. Semblava que aquest ascens a Magistrat de Sala no era tal ascens en els primers moments, però avui se sap que hi ha un altre jutge que li reclama la prioritat en aquella vacant que va ocupar tot seguit que es va produir l'incident amb mi. Vol dir, doncs, que hi havia dubte en quant a qui havia d'ocupar aquella vacant, i si hi havia dubte entre un i altre, el fet d'escollir tan precipitadament l'un demostra, per part del President de l'Audiència, una voluntat d'afavorir l'home que havia delinquit envers nosaltres. Però, per si això fos dubtós, hi ha la segona part, i és que pocs dies després, quan ja tothom sabia que hi havia expedient, quan a mi mateix se m'havia demanat una declaració en aquest expedient, tothom va saber amb sorpresa i amb indignació que el senyor Jovino Fernández Peña, no solament era tret d'allà on estava indegudament, sinó que era ascendit a President de Sala. Val a dir, doncs, que allí hi han homes que han tingut la voluntat, el desig, de premiar un altre home, un funcionari, un mal funcionari, que va ofendre el Parlament de Catalunya, que va desconèixer les nostres Lleis, i

ELS GERMANS GRANS DE "TREBALL"

EL SOCIALISTA

Capçalera de "El Socialista". Organ diari del Partit Socialista Obrer Espanyol.

PAU CASALS

La generalitat de la premsa catalana ha silenciats el magnífic gest de Pau Casals, l'egregi músic i l'amorós fundador de l'"Associació Obrera de Concerts", de negar-se a prendre part en els concerts de l'Orquestra Filharmònica de Berlín, com a protesta contra el terrorisme i les violències antisemites portades a cap pels "nazis".

Els obrers catalans tenen amb aquest un nou motiu d'estíma i admiració per a l'home que sap ésser digne d'ells per la seva devoció a llur causa i pel seu noble coratge, tan necessari de Hoar i de destacar enmig de la hipocrèsia i de la mesquinesa espiritual que ens envolta.

que es va burlar de la Constitució de la República. Si es tractés d'un altre home, si el senyor Jovino Fernández Peña fos un exemple de jutges honestos, aleshores potser encara hi cabria algun atenuant en el fet d'aquesta ascensió i d'aquesta manca de castig a l'home que havia delinquit contra nosaltres. Però es dona el cas contrari: es dona el cas que l'home que ha estat en el centre d'aquesta ofensiva contra el que és més car al Parlament de Catalunya, no hauria d'ésser jutge, no per la seva anticatalanitat, sinó per indignitat moral, per incompetència moral. Es potser en aquell Palau el *recordman* de la preparació i de les recusacions. No hi ha jutge que tingui en la seva història tantes recusacions com les que presenta la del senyor Jovino Fernández Peña. Aquest home vingué a Barcelona protegit per un Fiscal del Suprem, que s'anomena Cobian i era un instrument fidel del Borbó; vingué a Barcelona quan la Justícia perseguia els obrers, l'any 19 i l'any 21, formant part de les camarilles i obeint les ordres dels capítols d'aquestes camarilles, quan La Cierva i Romanones es repartien per tot Espanya les Audiències. I era home tan conegut, que ningú se sorprendria quan darrera de cada sentència de les que ell firmava es podia veure o una figura femenina o una figura cronològica.

LA JUSTICIA CONTRA LA PREMSA REPUBLICANA I CATALANA

Però aquesta qüestió ha tingut una segona part, il·lustrativa com l'altra, i és que tota la premsa catalana i republicana de Barcelona, que ha parlat d'aquesta qüestió que afectava tan profundament el Parlament de Catalunya, com havia de fer-ho, ha estat perseguida sistemàticament per la justícia de Barcelona. JUSTICIA SOCIAL, ha estat processada i recollida dues vegades; «La Rambla», setmanari republicà de tan neta història, ha estat processada i recollida una vegada; «La Publicitat», diari de tradició netament republicana, ja abans quan es feia en castellà i després en català, ha estat processada i recollida dues vegades.

I, ¿per què aquest ensayament? ¿Per què havíem tornat ja als temps de la Dictadura Berenguer, quan eren precisament aquests diaris l'esperit catalanista i republicà els que eren perseguits per la justícia? ¿Què és, doncs, el que havia succeït? Una cosa molt

SUBSCRIU-TE A L'EMISSIÓ DE TREBALL

Les Lleis que nosaltres paguem bé, l'Administració de Justícia.

ANTIREPUBLICANISME I ANTICATALANISME

Naturalment que essent el Palau de Justícia un refugi i un baluard d'anticatalanisme, necessàriament tot ha de respirar aquest esperit. Només cal fer una visita qualsevol acurada i l'home que vol saber coses del Palau de Justícia veurà com des de la porta fins a les sales més importants d'aquell Palau, es respira anticatalanisme. Allà, des de la Guàrdia civil que fa el servei de vigilància a l'entrada, mandada per un capomà que quan el senyor Macià va fer la visita oficial ni tan sols el va voler rebre; fins a les Secretaries, on es veu en elles funcionaris i ordenances que encara parlen amb enyorança de Primo de Rivera i encara esperen el retorn de Martínez Anido, i les sales de major prestigi i solennitat, s'arriba sempre a la mateixa convicció de que tota la gent d'allà, seguint petites excepcions, respira contra la República i que mai no es sent tan satisfeta com quan els esdeveniments sembla que posen la vida de la República en perill i, per tant, també, la vida de la nostra autonomia.

Aquest esperit antirepublicà es manifesta d'una manera evidentíssima per la lluita que ja es manté contra tot l'esperit laic de la República. En la Secretaria de la Presidència, qualsevol que hi vulgui anar, podrà veure encara la imatge del Sagrat Cor amb la llegenda «Yo reinaré»; a la casa del propi President de l'Audiència, també, encara es pot veure la plaqueta del Sagrat Cor amb la mateixa llegenda del «Yo reinaré»; en una de les sales del Palau de Justícia encara hi ha un Crist de mig metre que allà és crucificat cada dia. (Rialles.) Els diumenges, en la capella gran del Palau de Justícia, encara es diu missa, i el jutge de guàrdia, com si res no hagués passat, encara és invitat oficialment al començament de la missa. El capellà és pagat amb diners de l'Estat i les despeses del culte són també pagades amb diners del Pressupost general que té el Palau de Justícia o el seu President a la seva disposició per a despeses generals.

SABOTEJANT ELS ANHELS REVOLUCIONARIS DEL POBLE

Però hi ha altres coses més importants, i és la voluntat decidida de contribuir en la mesura de la seva capacitat i força a defraudar allò que més va fer vibrar l'esperit del poble de Catalunya en les jornades revolucionàries i que va ésser la promesa de justícia. Recordeu tots que en les campanyes electorals anteriors al 12 d'abril, el que més entusiasma els treballadors de Barcelona era la promesa solennitatment feta per tots nosaltres, per vosaltres i nosaltres, d'arribar a l'Ajuntament i fer justícia ràpida de les coses que allà havien passat; quan un orador, en un mitjà, deia: «Els lladres han d'anar a la presó», l'entusiasme del públic era extraordinari, perquè era un desig del poble que els lladres de la Casa Gran anessin a parar per fi a la presó. I aquest desig de justícia de la gran massa de Barcelona no s'ha vist realitzat, i avui, per aquest motiu, tots vosaltres ho sabeu prou bé, hi ha un gran desencís en molta gent, en tota aquella gent que havia cregut que realment en venir el canvi de règim aquell, escombrada general i fulminant de les velles figures immorals que havien passat per l'Ajuntament de Barcelona tindria com a conseqüència immediata una depuració salvadora. I com que aquesta depuració salvadora no s'ha vist, hi ha un gran desencís en la gran massa de ciutadans. Però, ¿de qui és la responsabilitat? ¿Qui, realment, ha provocat aquest desencís de les masses treballadores de Barcelona? Ho ha provocat l'Ajuntament de Barcelona? Hem de fer justícia a l'actual Ajuntament de Barcelona dient que des dels començaments de la seva vida ha enviat als Tribunals una quantitat enorme de denúncies i de processos. Però és en el Palau de Justícia, és allà on tot s'ha encallat i on tot s'ha acabat. Si la justícia no s'ha fet, s'ha de reconèixer que no ha estat per manca de voluntat de l'Ajuntament de Barcelona, sinó per manca de voluntat dels jutges de Barcelona.

Diem nosaltres, que a més d'això, és un baluard contra-revolucionari, és a dir, que no són solament anticatalans i antirepublicans per força d'inèrcia, sinó per esperit de lluita, és a dir, per esperit contra-revolucionari.

CORRUPCIO I SERVITUD

Avui, la gent no té, la sensació de la seguretat personal, i no té la sensació de justícia estricta si es veu obligada a una lluita d'interessos. Sap que atracadors i traficants d'estupefaents tenen un poder extraordinari, un poder superior al de la pròpia Llei. Venen amb sorpresa que cada vegada que passen les portes d'aquell Palau homes convictes i confessos d'atracaments, les tornen a traspasar amb facilitat. Si el senyor Conseller de Justícia i Dret, quan tingui poder per a fer-ho, ordena una estadística dels atracadors detinguts per la policia de Barcelona i posats en llibertat, d'una manera eguívoca almenys, pels jutges, arribarà a conclusions sorprenents; i si ordena una investigació

per a saber el per què els traficants d'estupefaents que tant abunden a Barcelona no poden ésser detinguts ni castigats degudament, arribarà a conclusions més esfereïdores i arribarà sobretot a aquesta conclusió: que cada vegada que una colla de traficants d'aquest ordre és lliurada al Palau de Justícia, sol passar una cosa curiosa, i és que paquets de cocaïna, allà, es transformen en àcid bòric. Sembla això una exageració, però valga a comentar un cas concret per a il·lustrar als senyors diputats i per a orientar el senyor Conseller, per si algun dia vol fer aquesta investigació que li demano. Fa pocs dies, la policia de Barcelona va detenir «infraganti» dos traficants de cocaïna. D'aquestes detencions en va sortir un guàrdia, felicitat perquè va resistir una temptativa de suborn i en va sortir un guàrdia, expedientat perquè no va saber resistir aquesta temptativa de suborn. I aquesta parella tenia uns grams de cocaïna que junt amb ells i amb l'atestat que es va fer va anar a parar al Palau de Justícia, i a les poques hores aquells homes eren al carrer i en fer Panalís de la cocaïna es va veure que era àcid bòric.

LA F. A. I. SENYORA DEL PALAU DE JUSTICIA

També veurà una cosa que potser totes les suposicions, i és el tracte especial que en aquella casa mereixen tots els pistolers que corren per Barcelona. Coneixeu la F. A. I., sabeu que la F. A. I. hi ha una quantitat gran de joventut que està en el període àlgid del serampió ideològic; però aquesta joventut no és la F. A. I., és la cara de canó de la F. A. I.; la F. A. I. autèntica són els dirigents que saben bé on van i qui els mana. Saben que els dos organismes de més força i més representatius de la F. A. I. són el Comitè de Defensa i el Comitè Pro-prensos, sobretot, és el més disputat entre els faistes que saben les intimitats i saben també que per ells s'escolta molta miera de pessetes. Anem al Palau de Justícia i veurem una sorpresa que el Comitè Pro-prensos sembla l'amo d'aquella casa, que entra allà on vol, no hi ha jutge que es negui a res i no hi ha criminalista que digui que no. La incomunicació no existeix i aconseguir la llibertat *bajo fianza*, és la cosa més fàcil del món i així ens trobem que si un pistolero agafat per la policia no és lliurat al Palau de Justícia amb proves d'aquelles que no poden ignorar ni desconèixer, aquell pistolero a les vint-i-quatre hores és alliberat *bajo fianza*, i d'això de la fiança ja en parlarem després.

Val a dir, doncs, que hi ha una voluntat manifesta de causar o de contribuir a aquest estat de descomposició general que observem a Barcelona. Avui, a Barcelona, ningú no està content de si mateix, ni el Govern no està content, ni els diputats d'aquest costat (Assenyala la Majoria), ni nosaltres, ni els d'aquí (Assenyala els escots de Lliga Catalana), ni cap ciutadà de Barcelona. Tots observem que hi ha alguna cosa estranya que impedeix el normal funcionament de tots els ressorts que són indispensables en la convivència social; tothom assenyala alguna cosa i tothom pressent alguna cosa, i jo us dic que avui l'instrument que més contribueix a provocar i a mantenir i a intensificar aquest estat de descontentament general, de descomposició moral de la gran col·lectivitat catalana, és el Palau de Justícia. (Molt bé!, en la Minoria socialista.)

LA CORRUPCIO DEL PERSONAL JUDICIAL

I arribem a la quarta conclusió. Hem dit que l'Administració de Justícia és deshonest. Hem de parlar clar. Quan jo vaig iniciar aquesta investigació, jo vaig parlar en primer terme amb un funcionari que no depèn de la Generalitat, que és castellà, que avui té funcions importants en la col·lectivitat a Barcelona i que pot conèixer íntimament allò que jo li preguntava. I en demanar-li que m'ajudés en aquesta tasca de recerca de fets concrets

que em permetés a mi aixecar una veu de protesta, almenys, contra aquest estat de coses i, que servís, al més no, com a punt de partida per a realitzar una profunda i rapidíssima investigació i depuració d'aquell cas tan podrit, va dir-me: El cas concret és el difícil, perquè quan la virtut és general, aleshores l'excepció és fàcil d'individuïtzar; però quan el vici és general, quan la corrupció és general i quan la virtut és una cosa excepcional, aleshores el difícil és arribar al cas concret i total. Sembla una paradoxa, però realment és veritat. De la informació que em va facilitar en llegir dues conclusions de caràcter general, que després ja mirarem nosaltres d'aclarir i de contestar. Diu—com que és castellà, ho va fer en castellà—: «Viene de muy antiguo—això que passa—. En el transcurso de los años, por desidia de quienes lo debían de haber corregido con su autoridad en sus comienzos, se ha ido formando una red de desprestigio a la Justicia, en la cual quedan sujetas todas las personas que, por desgracia para ellas, tienen necesidad de acudir ante los Tribunales.» N'hi ha un altre, que diu: «De todos los oficiales, tanto civiles como criminales, puede decirse que aceptan gratificaciones de las personas interesadas en las actuaciones que tienen a su cargo; pero algunos de ellos han perdido de tal modo el pundonor en el desempeño de su misión, que sus nombres son de dominio público y no hay que hacer muchas gestiones para saber que su actuación siempre es eficaz si se les gratifica espléndidamente.» Aquests noms jo els coneix, i si m'ho demanessiu massa fort potser els diria.

El senyor CONSELLER de Justícia i Dret: Quan sigui l'hora els haurà de dir, senyor Comorera.

Company COMORERA: Amb molt de gust diré; no desitjo pas altra cosa.

El senyor ESPANYA: Quan estiguin traspassats els serveis.

Company COMORERA: Aquestes conclusions de caràcter general es poden contestar amb relativa facilitat. Coneixeu millor que jo quina és l'organització del Palau de Justícia. Allà hi ha un jutge que té un sou de l'Estat i allà hi ha un secretari que no té sou de l'Estat, però que té un aranzel. Aquest secretari té al seu càrrec el manteniment de l'Oficina i els salaris dels homes que estan al seu servei, de l'oficial criminalista i civilista i de tota la xitxalla que hi ha al darrera d'aquesta Oficina. Anem al Palau de Justícia sabent això abans, i quan entrem a una Secretaria no rebeu vosaltres una sensació de temple, sinó de cort, de tenda de negocis, de botiga, on, en entrar hi ha uns que miren, no per on ha d'anar la justícia, sinó per on van les possibilitats econòmiques d'aquell que entra. És evident: la gent que està al servei dels Secretaris gairebé no cobren res; n'hi ha que estan sense sou i els que més sou tenen és de 40, 50 i, per miracle, 60 duros. Porten una vida fastuosa: n'hi ha algun que es dona fins i tot el luxe d'anar amb cotxe, de propietat, al Palau i de sortir-ne amb cotxe. Amb 60 duros no n'hi ha ni per benzina! Anem a totes les Secretaries, i és indignant allò que allà es veu: els expedients, pels reconcs, plens de pols i espellifats; taules que capen de velles, brutes, i es veu que l'home que té la seva obligació—que per això té l'aranzel—de mantenir aquest servei a la disposició del públic, el que fa és estalviar tot el que pot encara que sigui a costa del decòrum exterior de la pròpia justícia. No solament en la representació d'aquestes agències de negocis que se'n diuen Secretaries es veu aquest esperit gasiú i incompatible amb homes que han d'interpretar i aplicar les Lleis, sinó que, fins i tot això es troba en un servei tan fonamental en tota justícia ben organitzada, com és l'Arxiu. Aquests individus que es guanyen a les Secretaries 40, 50 i 60.000 pessetes a l'any, honradament—honradament d'acord amb l'aranzel que la Llei reconeix—no senten amor a la justícia ni tan sols per a

ASSORTIT NEBI DE GALETES

21 classes fines per a postre, berenar, desdijuni, etc.

MITGES LLAUNES, 5,25 KILO (DEMÉS EL TIMBRI)

Impressió parlamentària

(Sessió del 1er al 4 d'agost)

Sessions estuénques, amb suspensions freqüents i poca concurrència de diputats; amb debats que escolen ronsament en mig de la calor asfíant i només de tant en tant molt breument, arriben a discutir l'interès i l'importància de la Cambra.

La del dimarts estigué canbè mancada totalment d'interès. Llevat d'un debat sobre l'aportació de l'entre Lliga i Majoria a propost dels jers d'Oku amb increpacions i reproques le furisme i defnicions del concepte d'agressor que hem sòdriu a la Societat de les Nacions, la resta de la sessió s'escolà en mig de la indiferència de la Cambra.

En la del dimarts, en canvi, hi ha gué un d'aquells parèntesis plens d'interès i d'emoció en aixecar-se el company Serra i Moret per tal de consumir un torn en contra—torn formulari, però ric de substància, tanmateix—del projecte de Llei Municipal. El company Serra i Moret estigué efectivament insuperable i pronuncià un d'aquells seus magnífics discursos que tant per la bellesa de la forma com per la densitat del contingut, constitueixen quelcom d'únic en el nostre Parlament. Recomanem eficaçment la lectura íntegra d'aquesta peça oratòria en el "Diari de Sessions".

La del dijous veté finalment expamada la interpellació que el company Comorera tenia de temps anunciada sobre funcionament dels Tribunals de Justícia. Aquesta interpellació havia desvetllat des del seu anucl un enorme interès en l'opinió. No és, doncs, estrany que tot i la calor insuportable les tribunes i la Cambra es veïessin tan concorregudes com en els bons dies de la temporada parlamentària.

El company Comorera, amb aquell seu estil sobri, incisiu, cru, que confereix a les seves paraules una solennitat i una emoció molt singulars, formula acusacions gravíssimes que són escoltades en mig d'un pregon silenci i troben un ressò molt viu en el fons de les consciències de tots els oients. La seva formidable peroració és subratllada, en acabar, amb un "molt bé" unànime de la Cambra.

Cal esperar ara la contestació del senyor Conseller de Justícia que voldriem que no es fes esperar massa.

La sessió del divendres, llevat d'unes observacions molt encertades del company Serra i Moret i Ruiz Ponsent, sobre la manera de procedir de la Comissió dictaminadora en matèria municipal, no tingué cap més interès.

El senyor Vidal i Guardiola accepta la controvertida proposada pel company Ardiaca

La invitació que feia el company Ardiaca al senyor Vidal i Guardiola en el seu article del número passat «El senyor Vidal i Guardiola i la documentació» a celebrar a Barcelona una controvertida pública sobre socialisme i cooperació, ha estat recollida per aquell senyor i acceptada.

No se sap encara la data de la celebració d'aquest important acte, però es pot assegurar que serà dintre la primera quinzena del mes d'octubre.

Rectificació

El bon sentit dels lectors ja haurà salvat l'error de data i xifra que aparegué en el número passat, data i xifra que havien d'esser, respectivament, la de 5 d'agost de 1933 i la de número 109.

Crèdit i Previsió

SOCIETAT COOPERATIVA
Corts, 678, 1.ª - Tel. 16871

L'objecte de la Societat es practicar la cooperació en el crèdit, l'estalvi i la previsió suprimint el lucre en aquestes activitats

La interpellació del company Comorera

(Ve de la pàg. 2)

posar un home, amb un sou decoros en els soterranis del Palau, encarregat d'ordenar i classificar els Arxius i de ben servir la gent quan la gent necessita aquest Arxiu. Anem a l'Arxiu del Palau de Justícia i és una cosa vergonyosa, i més vergonyosa encara que el que us serveixin malament, i el fet que els Secretaris també cobren cada vegada que un necessita treure alguna cosa de l'Arxiu.

PETITES RATERIES I NEGOCIS INCONFESSABLES

Vull dir que hi ha un esperit de sàberia incompatible amb l'organització general de la Justícia a Barcelona, i aquesta organització general de la Justícia a Barcelona, potser, és l'inici d'allò que succeïx d'una manera general. I ara sí que generalitzaré, senyor Comorera. Hi ha petites rateries, hi ha negocis sistemàtics, hi ha grans negocis. La petita ratèria, per exemple, com aquesta: robar a l'Estat el paper. Sabeu que per cada expedient ha d'haver-hi unes fulles de paper d'un valor especial, i allà, d'una manera normal, hi trobeu—i ningú no se n'estranya i tots se n'aprofiten—que es fan els expedients posant-hi el valor menor. Si la causa, una vegada sentenciada és apel·lada, aleshores, al final de l'expedient, hi reintegren totes aquelles pessetes que abans no hi havien posat; però si la causa no és apel·lada, aleshores no reintegren res i les 200 o 300 pessetes estafades a l'Estat se les reparteixen entre el Procurador i el Secretari i els oficials criminalistes i civilistes. Aquesta és una petita ratèria generalitzada, que la fan tots, que tots ho saben i tots se n'aprofiten. N'hi ha de pitjors: hi ha fills de jutges que exerceixen d'advocat; hi ha secretaris que fan de prestamistes i n'hi ha un de tan exèrict, que, si no s'hi posa remei, d'aquí a poc temps serà el major propietari de Barcelona, perquè tots els judicis es tramiten en el propi Palau, on es reuneixen cada dissabte i tots en tenen... Hi ha criminalistes que tenen agències administratives. Allà tot està atarifat. Allà es cotitzen les detencions fins a les setanta-dues hores, allà es cotitzen els autes de processament, allà es cotitza el transpament d'un sumari el temps que convingui, fins a trobar les proves més o menys amanyades que puguin salvar un home d'una situació determinada; allà es cotitza la no execució de manament de detenció; allà, amb combinació amb advocats poc escrupolosos, que van a mitges amb els que li apliquen, es dicten sentències de costes; allà, qui pren declaració és el criminalista, i aquestes declaracions no són generalment el reflex exacte de la veritat d'allò que diu l'home que declara, sinó que ell la fa a la seva manera i segons li convingui o convingui a aquell que li ha donat prèviament una bona propina, i si convé, el mateix criminalista o un altre funcionari de la confiança del propi Jutjat, se'n va a la presó i conversa en el locutori per a millor arribar a una conclusió favorable al detingut. Hi ha coses que són pitjors: hi ha un Cos especial de «fidors»; quan un pobre home és detingut i no es presta a aquesta contribució, o a aquest delme, que diríem en termes criminalistes, es podreix a la presó fins que arriba el final normal de la màquina de Justícia. Però sí és un home que ja coneix els antecedents o que els hi han fet conèixer, sap positivament que el dia que el vulgui, de la porta del Palau en sortirà un bon senyor i donarà la fiança amb les pessetes que necessitin per a recobrar la llibertat. Aquest Cos de «fidors» està al servei de l'organització de la Secretaria. Hi ha un altre Cos especial que dona sovint més ganàncies i beneficis a aquesta gent, i és el Cos de Comissaris de fallides, d'avaluadors de preudes i depositaris d'objectes i quan hi ha un fallit d'aquesta màquina tan intel·ligent, es belluga, compra a un preu irrisori els béns d'aquell pobre home que ha fallit i després els reven a preu de mercat; i les ganàncies, per amor a la justícia, van repartides.

Naturalment que els perjudicats, els empleats de la casa «Massana, S. A.», que signaren aquells contractes i que sense saber-ho ells signaren una ordre de venda de llurs títols a favor del senyor Massana, naturalment que no es conformaren amb llur sort, i es querellaren per estafa contra el Banc i contra la casa Massana, i tan fortes i clares eren les proves que aquests homes pogueren reunir, que el Jutjat decretà el processament, sense fiança, de Caralt, director-gerent del Banc de Crèdit i de Valors, i de Massana, director-gerent de «Massana, S. A.» A l'expedient hi ha la prova documental. Tan evidents eren les proves que el Jutge es negà a soherseir o a aixecar el processament, i deia en confiança el jutge que no solament hi havia proves suficients per a processar, sinó que hi havia proves suficients per a condemnar.

I bé, així estava la qüestió quan, de sobte, la Sala decreta el desprocessament de Caralt, Director del Banc de Crèdit i de Valors, sense fiança. Tanca, per tant, el procés. I també el desprocessament de Massana, director-gerent de «Massana, S. A.» Ah, he d'advertir que en aquest afer, i també hi ha intervingut el nostre estimat amic senyor Jovino Fernández Peña!

Naturalment que quan s'arriba a conclusions d'aquesta naturalesa, hom es pregunta: i, per què? Quin és el poder real d'aquesta gent aventurera, directora d'un Banc de mala mort, d'aquests de cantonada, d'atracsadors, i d'una casa «Massana, S. A.», que era una simulació? Quin és el poder d'aquesta gent per a trencar d'aquesta manera el curs claríssim de la Justícia, i per a evitar que una dotzena de pobres homes de Barcelona fossin estafats i no poguessin obtenir de cap manera un mínim, almenys, de justícia? I l'home que té una mica de perspectiva, o de perspiciàcia i que està acostumat a dubtar, aleshores troba l'explicació per un altre cantó. Normalment, correctament, no la troba, però la pot trobar lligant esdeveniments gairebé simultanis. I jo em pregunto: ¿Es que aquesta desviació brusca de la Justícia en aquest cas concret del Banc de Crèdit i de Valors i de la casa Massana, S. A., és una conseqüència de l'afer conegut i escandalos dels empleus municipals? Perquè jo he vist que els homes que lliuraven sumes determinades de pessetes amb la promesa d'algu d'aconseguir-los un empleu municipal, aquestes sumes de diners eren dipositades totes elles al Banc de Crèdit i de Valors. ¿Es que el Director-Gerent del Banc de Crèdit i de Valors, senyor Caralt i Rocca, pel fet d'esser ell el depositari d'aquestes pessetes, molts milers de pessetes que es lliuraven per a la compra d'empleus municipals, és que aquest bon home sap massa coses? ¿Es que potser hauríem d'arribar a aquesta conclusió, conclusió a la qual jo acabo d'arribar, sabent que el Fiscal d'aquella causa dels empleus municipals fou el germà del Director de «El Progreso» i sabent que el Jutge especial d'aquella causa és un senyor que s'anomena De la Higuera, i que, realment, no està mai «en la higuera»? (Rialles.) Cada un de vosaltres treurà les deduccions que millor li sembli.

LA JUSTICIA A TANT LA PEÇA

Deixem així i anem ara, per a tancar aquest procés, a un cas més concret i potser encara més olient. Recordeu que quan la «revolució» del 8 de gener — en català no ho enteníem — a Balsareny hi hagué un petit aldarull. Agafaren una colla d'homes; entre ells hi havia un pagès, fill de Balsareny, un home ingenu que creia que allò anava de debò. Condolgué de la situació de l'home, i potser escoltant les veus de solidaritat de la gent de la comarca, un ciutadà va anar un dia al Palau de Justícia. Es presentà a l'antic Jutjat de Lotja que no sé quin número té actualment, i parlà amb un criminalista — crec — i li explicà el cas d'aquest home, i li demanà a veure quins mitjans hi hauria — legals — de posar fi a aquella situació, o almenys, que per aquell Jutjat es decretés la llibertat provisional d'aquell infelç. El criminalista, que és un dels «recordmen», li va dir: «Miri, senyor, això s'arranja amb 2.000 pessetes.» «Què ha dit?», va preguntar estranyat l'altre. «Que això s'arranja amb 2.000 pessetes», va repetir el criminalista. I, aleshores, l'altre manifesta: «Jo sóc Secretari d'un Conseller de la Generalitat i he vingut a parlar d'aquest home perquè el crec innocent i perquè crec que amb aquest home es fa una injustícia.» Davant d'aquesta manifestació, el criminalista s'esvera per la personalitat del seu visitant; i en aquests moments entra el Jutge i passa al seu despatx. I l'home que havíat anat a gestionar la llibertat d'aquell pagès de Balsareny, diu que vol parlar amb el Jutge. Li explica la conversa, el diàleg que

ha tingut amb el criminalista; i li manifesta que està molt interessat en aconseguir la llibertat d'aquest detingut, sigui provisional, o amb fiança. El Jutge demana l'expedient. Li cerquen i després d'haver-lo mirat, diu: «No puede ser; es muy grave.» «Serà molt greu — va respondre el que gestionava la llibertat del detingut — però a mi m'han dit, fa uns moments, en aquest avantdèspatx, que amb pessetes 2.000, no hi havia gravetat en l'expedient i que tot s'arranjava.» «No puede ser esto», va respondre-li el Jutge. «Doncs és — va afirmar el visitant — i jo exigeixo de vostè, senyor Jutge, que ara mateix cridi a aquest individu per veure si davant meu nega el que ha dit.» El lògic fora creure que, davant d'aquest cas, el Jutge estaria molt satisfet i content de poder trobar un individu, al servei de la Justícia, amb les mans a la massa, com vulgarment es diu, «infraganti». Però, no; sense esperar-se, davant de la immoralitat del cas, va sortir per «petereres», com també vulgarment diuen ells, i va respondre que la seva dignitat no li permetia fer això, que no podia ell arribar a un encarament d'un inferior, que no podia ell, superior, demanar a un inferior que es sotmetés a un encarament. I es va negar rodonament. I el Secretari del Conseller de la Generalitat va sortir del Palau. I, avui, com que les 2.000 pessetes no s'han pagat, tinc entès que aquest pobre home de Balsareny encara continua detingut, i potser serà qüestió de fer una col·lecta entre nosaltres amb la finalitat de fer una bona obra.

CAL UN REMEI URGENT PROPOSTA D'UN PATRONAT JUDICIAL

En realitat, crec que no he de dir res més. Jo no he fet altra cosa que parlar de les coses que tothom sap; res no he descobert, però, crec que calia dir-ho, i dir-ho des d'aquesta Tribuna i en vigílies del traspass de serveis de justícia, perquè, si traspassats els serveis de justícia, rosaltres no podem posar un remei enrgic a aquesta descomposició de l'administració de justícia, l'autonomia fallarà per la seva pròpia base.

Tot Catalunya està pendent de l'obra de moralització de la Justícia que puguin fer el Govern i el Parlament de Catalunya, perquè la corrupció de l'ambient que nosaltres hem heretat de la monarquia i de la Dictadura s'ha estès a totes les capes socials de tots els òrgans oficials o privats. La immoralitat s'ha estès per tot arreu, i és avui una aspiració unànime de tots els homes que realment estimen la llibertat de Catalunya i les possibilitats constructores de l'autonomia catalana, que la primera tasca a realitzar pel Govern de la Catalunya autònoma sigui posar un remei a aquest estat de descomposició dels valors humans i morals. I el primer que s'ha d'atacar en aquest sentit és l'Administració de Justícia per allò que es deia fa poc en aquest saló, fins recabant i tot poders extraordinaris, extra-estatutaris per a poder arribar a solucions més categòriques i més generals, perquè gestons d'homes de govern i altres han aconseguit que, malgrat l'estatut, hi hagi patronats especials no previstos per l'Estatut, com el Patronat del segon ensenyament i el Patronat especial en vigílies d'organització de l'ensenyament primari; i així també es pot aconseguir quelcom semblant, un poder especial demanat, recabat enèrgicament, urgentment, pel Govern de la Generalitat per a posar quelcom d'honestat en tots els òrgans de la Justícia de Catalunya, tant si és civil com penal. Perquè si nosaltres no podem fer aquesta obra, no la faran des de Madrid; des de Madrid no l'han feta perquè ha mancat aquest coratge inicial del qual nosaltres ens hem planyut tantes vegades i segim planyent-nos-en. I si no ho fem nosaltres, comencem ja a preveure que la corrupció de la Justícia podrà ésser el taló d'Aquiles de la República i de l'autonomia. I res més. (Molt bé, en la Majoria i Minoria socialista.)

Federació Esportiva de la U. S. C.

S'ha constituït dintre la U. S. C. el Comitè organitzador d'un grup gimnàstic i esportiu socialista, comitè que, comptant amb la conformitat del C. E. de la U. S. C., s'adreça a tots els militants, especialment els compresos dintre els 16 i 30 anys, que vulguin formar part del dit grup esportiu, per tal que passin a inscriure's a la Secretaria provisional del Comitè (Administració de JUSTICIA SOCIAL, Casa del Poble, Primer de Malg, 7), tots els dies feiners, de dos quarts de sis a dos quarts de vuit del vespre, pel que respecta als militants de Barcelona-Ciutat. Els de les comarques hauran de nomenar un Comitè per cada Regió, Comitès que han d'estar necessàriament formats per companys que practiquin o hagin practicat esports. Aquests Comitès, tot seguit de constituïts, hauran de posar-se en contacte amb el Comitè Central, a fi de conèixer les directrius generals, que cal donar a aquesta organització.

T
SUBSCRIVIU-VOS
R
A L'EMISSIO
E
DE 200.000
B
PESETES
A
PRO DIARI
I
DE LA U. S. C.
I

